

Latvijas Republika
JAUNPIEBALGAS NOVADA DOME

Reģ. Nr. 90000031033

Gaujas iela 4, Jaunpiebalga, Jaunpiebalgas pagasts, Jaunpiebalgas novads, LV – 4125
Tālrunis: 64162440, fakss: 64174076, e- pasts: dome@jaunpiebalga.lv, www.jaunpiebalga.lv

Jaunpiebalgas novada domes

LĒMUMS

Nr. 85

Jaunpiebalgas novadā Jaunpiebalgas pagastā

2019.gada 13.maijā
sēdes protokols Nr.5; 9.§

**Par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusa piešķiršanu un nacionālās
kustības dalībnieka apliecības izsniegšanu**

(ziņo V. Tirzmalis, par šo jautājumu debatēs nepiedalās neviens deputāts)

Jaunpiebalgas novada dome (turpmāk – dome) ir saņēmusi Ž. B., personas kods *dzēsts.* (turpmāk – iesniedzēja), dzīvesvietas adrese – *dzēsts.*, 2019.gada 4.marta iesniegumu (turpmāk – iesniegums), ar kuru lūdz piešķirt nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu.

Iesniedzēja pielikumā pievienojusi Augstākās tiesas 1991.gada 15.martā izsniegtu rehabilitācijas apliecības kopiju, 1957.gada 11.maijā izdotu dzimšanas apliecības kopiju un 1977.gada 2.jūnijā izdotu laulības šķiršanas apliecību.

No iesniegtajiem dokumentiem dome nevarēja izdarīt objektīvu secinājumu, ka iesniedzēja atbilst likumā noteiktajiem kritērijiem, kuri ir tiesisks pamats piešķirt nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu, tādējādi, 2019.gada 11.martā dome pieņēma lēmumu Nr.37 (prot. Nr.3 2.§) “Par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusa piešķiršanu un nacionālās kustības dalībnieka apliecības izsniegšanu”, ar kuru pagarināja iesnieguma izskatīšanas laiku līdz 2019.gada 5.jūlijam un noteica termiņu iesniedzējai iesniegt papildus dokumentus, kuri nacionālās pretošanās kustības dalībnieka veiktās darbības, kas dod pamatu domei piešķirt iesniedzējai nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu.

Iesniedzēja iesniedza domei 2019.gada 9.aprīļa Latvijas nacionālā arhīva izziņu Nr.LVA-6.2.2/B-16/4634 “Par Z. Ž. A. meitu” (turpmāk – izziņa), kurā norādīts, ka arhīva fonda “Latvijas PSR Valsts drošības komitejas (VDK) par sevišķi bīstamiem pretvalstiskiem noziegumiem apsūdzēto personu krimināllietas” dokumentos – iesniedzējas grupas krimināllietā ir ziņas, iesniedzēja 1948.gada 23.aprīlī aizturēta Viļakas apriņķa Balvu pagastā par bandītu (tā dokumentā) atbalstīšanu no 1947.gada vasaras.

Vienlaikus izziņā pievienota piezīme, ka ziņas par iesniedzēju arhīva fonda “Latvijas PSR Valsts drošības komitejas (VDK) dokumentu kolekcija” dokumentos – Nacionālo partizānu un viņu atbalstītāju alfabētiskajā kartotēkā nav atrastas.

Dome izvērtējot iesniedzējas viedokli un argumentus administratīvajā lietā kopsakarā ar domes rīcībā esošajiem materiāliem un normatīvo regulējumu, domes ieskatā iesniedzēja neatbilst nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusam, ņemot vērā norādītos faktiskos apstākļus un tiesiskos apsvērumus, proti, 1948.gada 8.oktobrī iesniedzēja ar Latvijas PSR IeM karaspēka kara tribunāla lēmumu notiesāta saskaņā ar KPFSR kriminālkodeksa (turpmāk – kriminālkodekss) **58-1 “a” pantu**, kurš noteica, ka tēvijas nodevība, t.i. nodarījumi, kurus izdarījuši PSR Savienības pilsoņi, kaitējot PSR Savienības militāram spēkam, viņas valsts neatkarībai vai viņas teritorijas neaizskaramībai, piemēram, spiegošana, militāra vai valsts noslēpuma izpaušana, pāreja ienaidnieka pusē, bēgšana vai pārlidošana uz ārzemēm, sodāma — ar augstāko kriminālsoda veidu — nošaušanu, konfiscējot visu mantu, bet mīkstināšos apstākļos ar brīvības atņemšanu uz desmit gadiem, konfiscējot visu mantu. 1954.gada 5.oktobrī Baltijas kara apgabala tribunāls atcēla 1948.gada 8.oktobra Latvijas PSR IeM karaspēka kara tribunāla lēmumu.

Dome konstatē, ka kriminālkodeksa 58-2.pants paredzēja atbildību par bruņotu sacelšanos vai apbruņotu bandu iebrukumu kontrrevolucionāros nolūkos padomju teritorijā, par varas sagrābšanu centrā vai uz vietām tajos pašos nolūkos un, starp citu, ar nolūku atraut varu no PSR Savienības un atsevišķas savienotās republikas kādu tās teritorijas daļu vai lauzt PSR Savienības noslēgtos līgumus ar ārvalstīm, savukārt, kriminālkodeksa 58-10.pants paredzēja atbildību par propagandu vai aģitāciju, kurā aicina gāzt, graut vai vājināt Padomju varu vai izdarīt atsevišķus kontrrevolucionārus noziegumus (kodeksa 58².—58³. p.), kā arī par tāda paša satura literatūras izplatīšanu, izgatavošanu vai glabāšanu.

Reabilitācijas apliecībā norādīts, ka iesniedzēja 1948.gada 23.aprīlī ir arestēta par dzimtenes nodevību.

Likuma „Par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu” (turpmāk – likums) 2.panta pirmās daļā noteikts, ka par nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem atzīstami Latvijas pilsoņi un Latvijas iedzīvotāji, **kuri Latvijas teritorijā laika posmā no 1940.gada 17.jūnija līdz 1960.gada 31.decembrim:**

- 1) **piedalījās bruņotā un pagrīdes pretošanās cīņā pret okupācijas režīmu militārajiem formējumiem un šo režīmu administrāciju;**
- 2) **veicināja bruņoto un pagrīdes pretošanās cīņu, sniedzot cīnītājiem materiālu un citādu palīdzību un riskējot ar savu brīvību un dzīvību;**
- 3) **propagandēja Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas ideju, izplatot nelegālo presi, uzsaukumus vai citus izdevumus, kā arī atklāti vērsoties pret okupācijas režīmu, tā iedibināto kārtību un ideoloģiju.**

2.panta otrās daļas 1.punktā ir noteikts, ka par nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem atzīstami arī Latvijas Republikas iedzīvotāji, kuri Latvijas teritorijā **laika posmā no 1961.gada 1.janvāra līdz 1990.gada 4.maijam par savu politisko darbību vai pārliecību tika:**

- 1) **notiesāti un ir reabilitēti;**
- 2) **piespiedu kārtā nepamatoti ievietoti ārstniecības iestādēs, kur viņiem piemēroja medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus, par ko Reabilitācijas un specdienestu lietu prokuratūra veikusi pārbaudi un sniegusi atzinumu Tieslietu ministrijai.**

Saskaņā ar likuma 4.panta pirmās daļas 4.punktu nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu piešķir tā pašvaldība, kuras administratīvajā teritorijā personai ir deklarēta dzīvesvieta, ja darbību nacionālās pretošanās kustībā **apliecina ar Latvijas valsts arhīvu vai citu valstu arhīvu izsniegtu dokumentu par darbību nacionālās pretošanās kustībā.**

Ievērojot minētajā tiesību normā noteikto, persona nevar tikt atzīta par nacionālās pretošanās kustības dalībnieku, jo tā neatbilst kādam no likumā minētajiem nosacījumiem un kritērijiem.

Izvērtējot iesniedzējas iesniegtos dome uzskata, ka iesniedzēja nav atzīstama par nacionālās pretošanās kustības dalībnieku atbilstoši likuma 2.pantam, jo neviens no iesniegumam pievienotajiem dokumentiem nesatur likuma 2.pantā noteiktos kritērijus vai ziņas par minēto pretošanās darbību veikšanu.

Pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 41.panta pirmās daļas 4.punktu un likuma „Par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu” 2.panta otrās daļas 1.punktu un 4.panta pirmās daļas 1.punktu, Jaunpiebalgas novada dome, atklāti balsojot, "par" 6 deputāti – Laimis Šāvējs, Lolita Zariņa, Ilva Grauze, Dainis Šulcs, Raimonds Dombrovskis, Mārcis Jukēvics, „pret” – 0 balsis, „atturas” – 1 balss - Aija Sila, **nolemj:**

1. Atteikt piešķirt Ž. B., personas kods *dzēsts.*, dzīvesvietas adrese – *dzēsts.*, nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu;

lēmumu var pārsūdzēt Administratīvas rajona tiesas Valmieras tiesu namā, Voldemāra Baloža iela 13a, Valmiera, LV – 4201, viena mēneša laikā no lēmuma paziņošanas dienas. dienas darba dienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70.panta pirmo un otro daļu administratīvais akts (lēmums) stājas spēkā ar brīdi, kad paziņots adresātam. Administratīvo aktu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Ja pa pastu sūta adresātam nelabvēlīgu administratīvo aktu, to noformē kā ierakstītu pasta sūtījumu. Saskaņā ar Paziņošanas likuma 8.panta trešo daļu dokuments, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.

Novada domes priekšsēdētājs

Laimis Šāvējs